

Merta, Rudolf

Profesor Leopold Zatočil šedesátiletý

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. D, Řada literárněvědná. 1966, vol. 15, iss. D13, pp. 192-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/108496>

Access Date: 28. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

z Hájkovy kroniky) podal text v nové transkripci. Na rozdíl od Přehledu není v Antologii sledována slovenská literatura, přestože podle Švábova záměru měly obě práce tvořit jednotu.

Pozornosti zasluží zvláště tato okolnost: Ačkoliv autor Antologie neztrácí ze zřetele vysokoškolské požadavky na studenty češtiny, přece má stále na mysli také potřeby praxe, tj. ty literární jevy, s nimiž se učitel při svém působení setkává nejčastěji. Proto ukázky provází jednak stručným výkladem s uvedením nejdůležitější literatury, jednak jazykovými a věcnými vysvětlivkami. Podobně jako v Přehledu připojuje Šváb i v Antologii otázky a úkoly, někde snad příliš elementární, jež však jistě mají svou funkci vzhledem k uživatelům obou prací, kteří se s materiálem budou muset vyrovnávat sami, bez průpravy v seminářích.

Teprve praxe ukáže, do jaké míry budou Švábovy knihy pomáhat posluchačům při jejich individuálním studiu. Zatím můžeme aspoň poznamenat, že v nich byl podniknut promyšlený pokus odstranit to, co vysokoškolské učitelé často zjišťují při zkouškách z dějin literatury — znalosti formální, jež nejsou podloženy četbou. To je ostatně specifický problém frekventantů mimořádných forem studia, protože část knih, zejména ze starší produkce, je mimo vysokoškolské centrum těžko dostupná. Teprve po vyřešení takových konkrétních problémů bude možno na studenty při zaměstnání klást v podstatě stejné požadavky jako na studenty interní.

Milan Kopecký

Profesor Leopold Zatočil šedesátiletý

Významné životní jubileum našeho předního germanisty Leopolda Zatočila (nar. 17. 10. 1905 v Židlochovicích) nemůže ve vědeckém tisku projít bez povšimnutí. Pohled na jubilantovu publikační činnost, která obsahuje téměř půldruhého sta položek, naznačuje, jak široká je oblast zájmů našeho „altphilologa“: od lingvistických příspěvků ke gótsčině (jejímž je Zatočil patrně už — nebo zatím — jediným významným znalcem) až po přínosné studie např. o prefigaci *ge-* v průběhu dějin německého jazyka.

Na tomto místě nás ovšem zajímají především Zatočilovy práce literárněvědné. Lze tu mluvit o studiích německých památek vzniklých na našem území a jmenovat především dílo *Cato a Facetus*, jež vzbudilo značný zájem germanistů, dále o osvětlení německých památek německo-českých, kde jubilant prokázal nezávislost staročeské *Alexandreidy* na německé skladbě Ulricha von Eschenbach a význam staročeského *Tkadlečka* pro německé zpracování *Der Ackermann aus Böhmen* a dále zjistil německou předlohu *Závišovy písně* v jednom z leichů básníka *Frauenloba*. Zvláštním předmětem Zatočilova zájmu je postavení Slezska v komplexu vzájemných vztahů německo-českých.

K druhé významné oblasti Zatočilovy badatelské práce patří témata nordistická. Uvedme zejména monografii o *Staroseverské písni* o hunske bitvě a překlady ság, zejména *Ságy o Volsunzích*, opatřený glosářem, který prozrazuje zaslíbeného znalce.

Nepochybně uvidíme brzy další plody Zatočilovy píle a záviděníhodného přehledu v nových příspěvcích o českém a německém znění *Dalimilovy kroniky* a v poznámkách k Olomouckým povídkám E. Petru.

Leopold Zatočil vyplnil některé mezery v oblasti dějin starší německé literatury a zasloužil se o vypracování naší metodologické koncepce textové kritiky, vycházející z průzkumu meziliterárních vlivů.

Rudolf Merta

Šedesát let Vladimíra Stupky

Dne 13. ledna 1966 dožil se šedesátky doc. dr. Vladimír Stupka, CSc. Svě rodné Brno opustil Stupka jenom na dva roky, kdy po absolvování filosofické fakulty učil na gymnasiu v Ivančicích u Brna. Od r. 1931 působil Vl. Stupka trvale na středních školách v Brně — až do r. 1950, kdy přešel na filosofickou fakultu v Brně. Zde dosáhl hodnosti kandidáta filologických věd a habilitoval se pro obor dějin francouzské literatury.

Na filosofické fakultě v Brně zastával doc. Stupka řadu funkcí v odborech a pracoval po léta v odbočce Kruhu moderních filologů, jejímž je nyní předsedou. Přitom věnoval mnoho energie organizačnímu úsilí o rozvoj brněnské romanistiky a o její dobré vztahy k romanistickým katedrám na jiných fakultách v Československu.

Ve své vědecké a publikační činnosti zaměřoval se Stupka především na osvětlování vztahů mezi literaturou francouzskou a českou. Zaslíbené studie pak věnoval rozborům díla *Baudelairova*, *Verhaerenova*, *Apollinairova*, *Valéryho*, *Colettina*, *Salacrouova*, *Verlainova*, *Aragonova*, *Stilova*, *Guillevicova*, *Jammesova*, *bratří Tharaudů* aj. Řadu studií věnoval české i světové literatuře. Literární profil brněnského kraje podává jeho kniha *Svědectví krásy a písma*. Stupka se zúčastnil příprav kolektivních *Dějin francouzské literatury* a *Francouzského literárního slovníku*. Z jeho